

Rozdzielnica niskiego napięcia

4 / BK, BKD - Baterie kondensatorów

WSTĘP

W systemie elektroenergetycznym przesył mocy bierniej wpływa na pogorszenie jakości parametrów sieci energetycznej oraz powoduje zwiększenie opłat za energię elektryczną. Firma ZPUE S.A. w swojej ofercie posiada rozwiązania do kompensacji mocy biernej indukcyjnej i pojemnościowej takie jak:

- baterie kondensatorów,
- baterie kondensatorów z dławikami ochronnymi,
- baterie indukcyjne (do uzgodnienia z producentem, po wykonaniu analizy parametrów sieci elektrycznej na obiekcie).

KOMPENSACJA MOCY BIERNEJ W SYSTEMIE ELEKTROENERGETYCZNYM

Wyróżnia się trzy poziomy kompensacji mocy biernej:

1. Kompensacja centralna

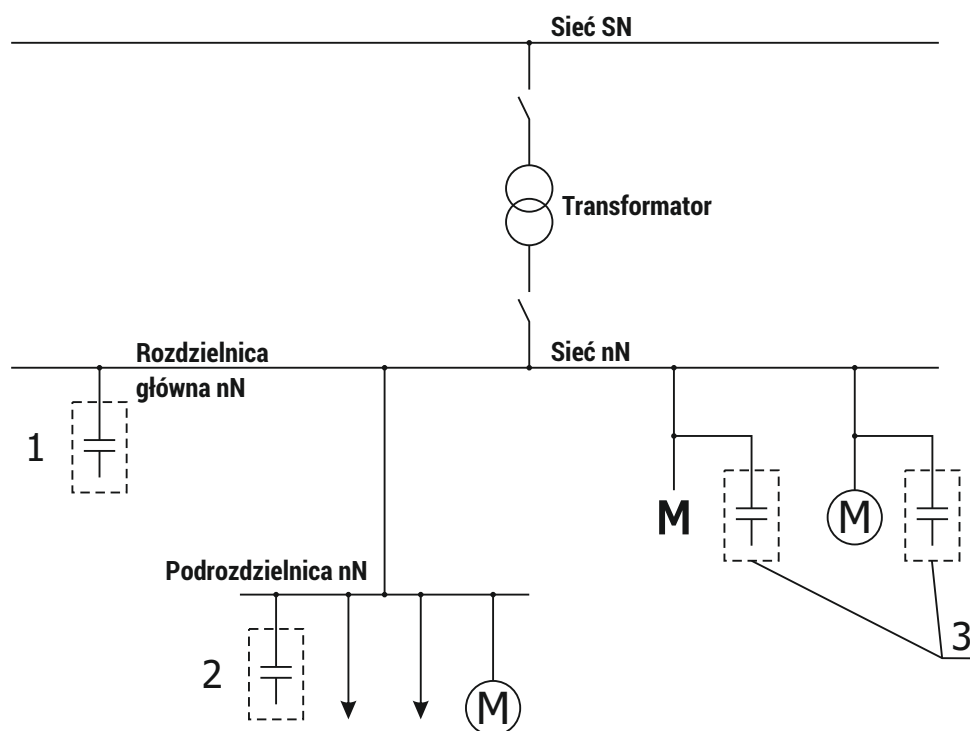
Bateria zabudowana przy rozdzielniczy głównej (najczęstsze zastosowanie baterii).

2. Kompensacja grupowa

Bateria zabudowana przy podrozdzielniczy lub przy grupie odbiorów (rozległa sieć kablowa, rozproszone odbiory).

3. Kompensacja indywidualna

Kondensatory zabudowane przy pojedynczych odbiorach (odbiory dużej mocy).

Dane techniczne baterii kondensatorów

Moc znamionowa	od 40 do 600 kvar ¹⁾
Moc znamionowa na stopień	od 5 do 60 kvar
Liczba stopni kompensacji	od 4 do 15
Napięcie znamionowe pracy baterii	400 V ²⁾
Napięcie znamionowe izolacji	690 V ³⁾
Częstotliwość znamionowa	50 (60) Hz
Prąd znamionowy krótkotrwały wytrzymywany szyn zbiorczych	do 40 kA
Stopień ochrony	IP3X ⁴⁾
Współpraca z przekładnikami prądowymi	xx/5
Doprowadzenie zasilania	z góry lub z dołu

UWAGA!

- ¹⁾ Możliwe jest łączenie baterii w większe zestawy.
- ²⁾ Możliwe jest wykonanie baterii na 500 V i 690 V.
- ³⁾ W przypadku baterii 690 V napięcie izolacji wynosi 750 V.
- ⁴⁾ Możliwe wykonanie do IP54.

PODSTAWOWE ZASADY DOBORU BATERII KONDESATORÓW

Udział mocy biernej w pobranej mocy całkowitej określają dwa współczynniki. Pierwszy z nich to współczynnik mocy $\cos\varphi$, który przedstawiono w zależności (1.1)

1.1

$$\cos\varphi = \frac{P(\text{kW})}{S(\text{kVA})}$$

Im $\cos\varphi$ bliższy jedności tym mniejszy udział mocy biernej. Dostawcy energii w umowach rozliczeniowych z reguły posługują się współczynnikiem mocy $\text{tg}\varphi$. Współczynnik mocy $\text{tg}\varphi$ otrzymano z zależności (1.2)

1.2

$$\text{tg}\varphi = \frac{E_i(\text{kvarh})}{E_s(\text{kWh})}$$

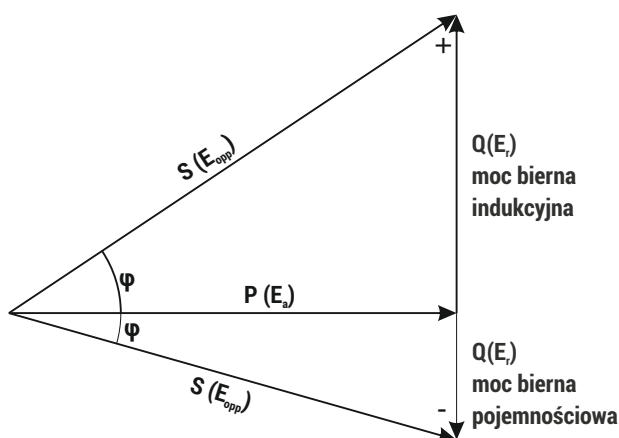
Im $\text{tg}\varphi$ bliższy 0 tym mniejszy przesył energii biernej. Na podstawie otrzymanego $\text{tg}\varphi$ oraz zapotrzebowanej mocy czynnej możemy obliczyć orientacyjną moc baterii kondensatorów. Moc baterii Q_{Bat} wyznaczamy z zależności (1.3)

1.3

$$Q_{\text{Bat}} = P (\text{tg}\varphi - \text{tg}\varphi_{\text{dop}})$$

gdzie $\text{tg}\varphi_{\text{dop}}$ - współczynnik mocy wymagany przez zakład energetyczny.

Wykres mocy i energii

P.	moc czynna [kW]
E_s	energia czynna [kWh]
Q	moc bierna [kvar]
E_i	energia bierna [kvarh]
S	moc pozorna [kVA]
E_{opp}	energia pozorna [kvarh]

UWAGA!

Dla prawidłowego doboru baterii kondensatorów konieczne jest wykonanie pomiarów sieci elektrycznej na obiekcie.

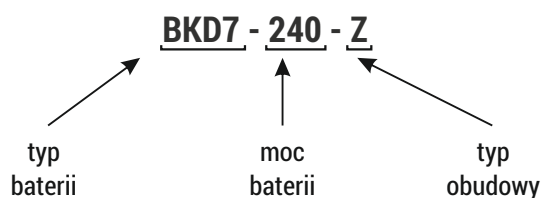
Zabezpieczenie baterii kondensatorów przed niekorzystnym wpływem wyższych harmonicznych

Zastosowanie w nowoczesnych urządzeniach odbiorczych prostowników, falowników, konwerterów częstotliwości jest często przyczyną odkształcania napięcia i prądu powodującą, że kształt ich przebiegu nie jest sinusoidą. W ich skład wchodzi wiele harmonicznych, które są zjawiskiem niepożądanym ponieważ skracają czas działania urządzeń elektrycznych. Zjawisko to jest szczególnie niebezpieczne w baterii kondensatorowej. Reaktancja kondensatora przy wyższej częstotliwości się zmniejsza co powoduje przepływ przez kondensator prądu o dużym natężeniu i jego zniszczenie. W celu zabezpieczenia baterii kondensatorów przed niekorzystnym wpływem wyższych harmonicznych, stosuje się dławiki ochronne połączone szeregowo z kondensatorami.

Stopień zawartości zakłóceń w sieci (ilości harmonicznych) określa współczynnik THD. W zależności od współczynnika THD dobiera się typ ochrony baterii kondensatorowej.

THD ≤ 15%	Bateria kondensatorowa z kondensatorami zwykłymi ($U_{n\text{Kond}} = 400 \text{ V}$)
15% ≤ THD ≤ 25%	Bateria kondensatorowa z kondensatorami wzmocnionymi ($U_{n\text{Kond}} = 440 \text{ V}$)
25% ≤ THD ≤ 50%	Bateria kondensatorowa z dławikami kompensacyjnymi
THD ≤ 50%	Kompensator nadązny na bazie elementów półprzewodnikowych

Baterie kondensatorowe produkcji ZPUE S.A są określone symbolem typu baterii i typem obudowy

Typ baterii

BI	Bateria indukcyjna
BK	Bateria kondensatorowa zwykła ($U_{nKond} = 400V$)
BKW	Bateria kondensatorowa wzmocniona ($U_{nKond} = 440V$)
BKD7	Bateria kondensatorowa z dławikami 7%
BKD14	Bateria kondensatorowa z dławikami 14%

Typ obudowy

R	Obudowa typu RN-W
I	Obudowa typu INSTAL-BLOK
Z	Obudowa typu ZR-W

R - Obudowa typu RN-W

I - Obudowa typu INSTAL-BLOK

Z - Obudowa typu ZR-W

TYPOSZEREK BATERII KONDESATORÓW

Baterie kondensatorowe normalne (U_n kondensatorów 400V)

Nominalna moc baterii [kvar]	Typ obudowy	Stopień regulacji	Ilość stopni	Przykładowe wymiary [mm] [szer. x wys. x głęb.]
40	R	5	4	550 x 1275 x 400
45	R	5	4	550 x 1275 x 400
50	R	5	5	550 x 1275 x 400
55	R	5	4	550 x 1275 x 400
60	R / I	10	3	550 x 1275 x 400
70	R / I / Z	10	3	550 x 1275 x 400
80	R / I / Z	10	4	550 x 1275 x 400
90	R / I / Z	10	4	550 x 1275 x 400
100	R / I / Z	10	5	550 x 1275 x 400
110	R / I / Z	10	4	850 x 1275 x 400
120	R / I / Z	10	5	850 x 1275 x 400
140	I / Z	20	4	550 x 1950 x 400
160	I / Z	20	5	550 x 1950 x 400
180	I / Z	20	5	750 x 1950 x 400
200	I / Z	20	6	750 x 1950 x 400
220	I / Z	20	6	750 x 1950 x 400
240	I / Z	20	7	750 x 1950 x 400
260	I / Z	20	7	750 x 1950 x 400
280	Z	20	8	800 x 2200 x 600
300	Z	20	8	800 x 2200 x 600
320	Z	20	9	800 x 2200 x 600
340	Z	20	9	800 x 2200 x 600
360	Z	20	10	800 x 2200 x 600
380	Z	20	10	1000 x 2200 x 600
400	Z	20	11	1000 x 2200 x 600
420	Z	20	11	1000 x 2200 x 600
440	Z	20	12	1200 x 2200 x 600
460	Z	25	12	1200 x 2200 x 600
500	Z	25	11	1200 x 2200 x 800
550	Z	25	12	1200 x 2200 x 800
600	Z	25	13	1200 x 2200 x 800

Na życzenie klienta możemy wykonać baterię o innych parametrach

Baterie kondensatorowe z dławkami 7%

Nominalna moc baterii [kvar]	Typ obudowy	Stopień regulacji	Ilość stopni	Przykładowe wymiary [mm] [szer. x wys. x głęb.]
40	R	5	4	850 x 1275 x 400
45	R	5	4	850 x 1275 x 400
50	R	5	4	850 x 1275 x 400
55	R	5	5	850 x 1275 x 400
60	R / I	5	5	850 x 1275 x 400
70	I	10	4	550 x 1950 x 400
80	I	10	4	550 x 1950 x 400
90	I	10	4	550 x 1950 x 400
100	I	10	5	550 x 1950 x 400
110	I	10	5	750 x 1950 x 400
120	I	10	5	750 x 1950 x 400
140	I	20	5	750 x 1950 x 400
160	I / Z	20	5	750 x 1950 x 400
180	Z	20	6	1000 x 2200 x 600
200	Z	20	6	1200 x 2200 x 600
220	Z	20	7	1200 x 2200 x 600
240	Z	20	7	1200 x 2200 x 600
260	Z	20	8	1200 x 2200 x 600
280	Z	20	9	1200 x 2200 x 600
300	Z	25	8	1200 x 2200 x 600
320	Z	25	8	1200 x 2200 x 600
340	Z	25	8	1200 x 2200 x 600
360	Z	25	9	2 x (800 x 2200 x 600)
380	Z	25	9	2 x (800 x 2200 x 600)
400	Z	25	10	2 x (800 x 2200 x 600)
420	Z	25	10	2 x (800 x 2200 x 600)
440	Z	25	11	2 x (800 x 2200 x 600)
460	Z	25	11	2 x (800 x 2200 x 600)
500	Z	25	12	2 x (1000 x 2200 x 600)
550	Z	25	13	2 x (1000 x 2200 x 600)
600	Z	25	14	2 x (1000 x 2200 x 600)

Na życzenie klienta możemy wykonać baterię o innych parametrach

Baterie kondensatorowe z dławkami 14%

Nominalna moc baterii [kvar]	Typ obudowy	Stopień regulacji	Ilość stopni	Przykładowe wymiary [mm] [szer. x wys. x głęb.]
40	R	5	4	850 x 1275 x 400
45	R	5	4	850 x 1275 x 400
50	R	5	5	850 x 1275 x 400
55	R	5	5	850 x 1275 x 400
60	R / I	5	4	850 x 1275 x 400
70	I	10	4	550 x 1950 x 400
80	I	10	5	550 x 1950 x 400
90	I	10	4	550 x 1950 x 400
100	I	10	5	550 x 1950 x 400
110	I	10	4	750 x 1950 x 400
120	I	10	5	750 x 1950 x 400
140	I	20	5	750 x 1950 x 400
160	I / Z	20	6	750 x 1950 x 400
180	Z	20	6	1000 x 2200 x 600
200	Z	20	7	800 x 2200 x 600
220	Z	20	7	1200 x 2200 x 600
240	Z	20	8	1200 x 2200 x 600
260	Z	25	7	1200 x 2200 x 600
280	Z	25	8	1200 x 2200 x 600
300	Z	25	8	1200 x 2200 x 600
320	Z	25	9	1200 x 2200 x 600
340	Z	25	9	1200 x 2200 x 600
360	Z	25	10	2 x (800 x 2200 x 600)
380	Z	25	10	2 x (800 x 2200 x 600)
400	Z	25	11	2 x (800 x 2200 x 600)
420	Z	25	11	2 x (800 x 2200 x 600)
440	Z	25	12	2 x (800 x 2200 x 600)
460	Z	25	12	2 x (800 x 2200 x 600)
500	Z	25	13	2 x (1000 x 2200 x 600)
550	Z	25	14	2 x (1000 x 2200 x 600)
600	Z	25	16	2 x (1000 x 2200 x 600)

Na życzenie klienta możemy wykonać baterię o innych parametrach